

Nr. 7/17.01.2022

Asociația Magistraților din România (AMR) dezaprobă public încălcarea gravă a separației puterilor în stat și a independenței justiției, prin ingerința directă a unui serviciu de informații secrete în justiția din Republica Moldova.

Asociația Magistraților din România (AMR) atrage atenția asupra pericolului implicării serviciilor secrete în justiția din Republica Moldova, plecând de la precedentul periculos și consecințele grave pentru independența justiției ale imixtiunii serviciilor secrete de informații în actul de justiție din România.

În concret, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a sesizat Centrul Național Anticorupție și Procuratura Generală, pe marginea acțiunilor judecatorului de la Judecătoria Chișinău care, în 31 decembrie 2021, a emis o decizie prin care judecatorul Vladislav Clima (până nu de mult președinte al Asociației Judecătorilor din Republica Moldova) a fost restabilit în funcția de președinte al Curții de Apel Chișinău. Sesizarea procuraturii a fost făcută la o dată la care hotărârea nu era încă motivată. În plus, după motivare, aceasta putea fi atacată conform procedurilor prevăzute de lege.

Reamintim că Avizul nr. 21(2018) privind prevenirea corupției în rândul judecătorilor, adoptat de Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni, include recomandări ferme în ceea ce privește implicarea serviciilor de informații în procedurile ce vizează integritatea magistraților. Acest aviz, ce se bazează, conform preambulului, în special pe constatările și recomandările Grupului de State împotriva Corupției (GRECO) al Consiliului Europei, inclusiv pe raportul acestuia referitor la „Prevenirea Corupției cu privire la membrii parlamentului, Judecători și Procurori. Concluzii și Tendințe” (Runda a patra de evaluare a GRECO)”, prevede următoarele standarde:

- verificările făcute prin intermediul serviciilor de securitate NU pot viza judecătorii în funcție;
- sub nicio formă lupta împotriva corupției în rândul judecătorilor nu ar trebui să conducă la interferența unui serviciu secret în justiție.

În acest context, Asociația Magistraților din România (AMR) face, din nou, trimitere, la consecințele grave ale interferenței serviciilor de informații în cercetările penale asupra independenței justiției și, prin urmare, asupra dreptului cetățenilor la un proces echitabil.

Pe de altă parte, așa cum AMR a subliniat repetat și îndreptățit, anchetarea judecătorilor pentru legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești pe care le-au pronunțat, prin discutarea, în cadrul respectivelor proceduri penale a aspectelor vizând tocmai legalitatea și temeinicia hotărârilor, a fost un atac grav la stabilitatea actului de justiție și la independența justiției, ca pilon al statului de drept. Deci, acest tip de proceduri străine unei justiții democratice a fost folosit și în România, sub pretextul luptei anticorupție și în aplauzele unei părți a mass-media, a societății civile, ambasadelor și organismelor europene, cu ignorarea elementelor fundamentale ale unei justiții independente pe care tocmai acestea le promovau și susțineau.

Hotărârea CSM nr. 225/2019, confirmată și consolidată prin Decizia nr. 6144/7 decembrie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, relevă consecințele alarmante, pentru independența justiției, ale unei astfel de politici penale, atestând încălcarea legii în anchetarea penală a magistraților.

Republica Moldova se află acum la un punct de cotitură și trebuie să decidă ce își dorește: o justiție independentă și europeană sau o justiție supusă, în care legalitatea hotărârilor judecătorești trebuie să fie „agreată” de procuratură și de serviciile de informații.

Exemplul României este definitiv pentru eșecul celui din urmă model, cât și pentru consecințele vătămătoare ale acestuia asupra încrederii cetățenilor în justiție.

Faptul că un sistem în care legalitatea hotărârilor judecătorești este verificată, repusă în discuție prin anchete penale nu poate fi admisibil, rezultă și din Avizul nr. 3(2002) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni. Potrivit acestuia, puterile încredințate judecătorilor nu sunt supuse doar legilor interne, ca expresie a voinței națiunii, ci și principiilor dreptului și justiției internaționale, așa cum sunt recunoscute în societățile democratice moderne; fiecare judecător trebuie să facă totul pentru a susține independența juridică, atât la nivel instituțional, cât și individual; judecătorul nu trebuie să lucreze sub amenințarea unei pedepse pecuniare, cu atât mai puțin a uneia cu închisoarea, a cărei prezență poate, chiar subconștient, să îi afecteze judecata; corectarea erorilor judiciare (fie că țin de jurisdicție, fond sau procedură) trebuie să se realizeze printr-un sistem corespunzător de căi de atac.

Așa cum a făcut în mod constant, AMR va susține întotdeauna aceste principii, fără de care o justiție independentă nu există; de aceea, dezaprobă ferm ingerința directă a unui serviciu de informații în justiția din Republica Moldova, dat fiind că aceasta reprezintă o încălcare gravă a separației puterilor în stat și a independenței justiției - urmând a susține demersurile colegilor moldoveni în fața Asociației Europene a Judecătorilor și în fața forurilor europene competente.

AMR,
prin jud.dr.Andreea Ciucă